

Abstrakt

Tématem předkládané rigorózní práce jsou psychosociální aspekty neplodnosti a její léčby metodami asistované reprodukce. Rigorózní práce upravuje a rozšiřuje práci diplomovou s názvem „Nedobrovolná bezdětnost a její působení na partnerský vztah“.

V teoretické části se zabýváme motivací k rodičovství, diagnózou neplodnosti a možnostmi její léčby, psychosociálními aspekty léčby metodami asistované reprodukce a péčí o psychické potřeby pacientů v centrech asistované reprodukce; dále se věnujeme prožívání neplodnosti a jejímu sociálnímu kontextu, vztahu nedobrovolně bezdětných partnerů, způsobům vyrovnávání se s nedobrovolnou bezdětností a významu psychologické pomoci.

Empirická část se skládá z dvou částí. V první z nich se zabýváme zkušeností žen s potížemi s plodností - jejich emocionalitou, partnerským vztahem a případnými změnami v něm; jejich sociálním okolím, pohledem na život bez vlastních dětí, zkušeností s léčbou neplodnosti a vyhledáváním psychologické pomoci.

Ve druhé části se zabýváme pohledem sester pracujících v centrech asistované reprodukce na psychosociální aspekty neplodnosti, na náročnost léčby metodami asistované reprodukce pro pacientky a na prožitky pacientek během léčby. Pozornost je rovněž věnována hodnocení péče o psychické potřeby pacientek v těchto centrech, přístupu zdravotníků k nim a vzdělávání v této oblasti.

Získané poznatky jsou kvalitativního charakteru a byly získávány pomocí polostrukturovaných rozhovorů a slovních asociací. První části výzkumu se účastnilo 11 žen s potížemi s plodností; druhé části 14 sester pracujících v centrech asistované reprodukce. Z výsledků mimo jiné vyplývá psychická náročnost neplodnosti a její léčby metodami asistované reprodukce, význam vztahového charakteru neplodnosti, význam přístupu zdravotníků k pacientkám a péče o jejich psychické potřeby během léčby; dále pak potřeba dalšího vzdělávání zdravotníků v této oblasti.

Výsledky empirické části mohou být užitečné pro všechny odborníky, kteří pracují s neplodnými páry - pro psychology, psychoterapeuty i zdravotníky.

Klíčová slova

neplodnost, nedobrovolná bezdětnost, asistovaná reprodukce, zdravotnická péče, přístup zdravotníků k pacientům, psychické potřeby, holistický přístup, psychosociální aspekty, partnerský vztah